

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2018

1271/2018

Laki maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 9 a §:n 2 momentin 2 kohta, 12 §, 23 §:n 3 momentti, 24 ja 28 §, 97 §:n otsikko ja 1 momentti ja 143 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 a §:n 2 momentin 2 kohta laissa 75/2016, 12 § osaksi laissa 990/2008, 23 §:n 3 momentti laissa 990/2008, 28 § laissa 890/2014 ja 97 §:n 1 momentti laissa 876/2015, seuraavasti:

9 a §

Apurahansaajaa koskevat säännökset

Apurahansaajaa ja apurahalla työskentelyä ei kuitenkaan koske, mitä säädetään tämän lain:

2) 24 §:ssä laiminlyöntimaksusta ja 26 §:n 2–4 momentissa maatalousyrittäjän vastuusta työeläkevakuutusmaksusta; eikä

12 §

Eläkelaitoksen valvontavelvollisuus ja maatalousyrittäjän pakkovakuuttaminen

Maatalousyrittäjien eläkelaitos valvoo, että maatalousyrittäjä täyttää tämän lain mukaisen vakuuttamisvelvollisuutensa ja että maatalousyrittäjä, joka on vakuutettu tämän lain perusteella täyttää tämän lain mukaiset ilmoittamis- ja vakuuttamisvelvoitteensa. Maatalousyrittäjä on velvollinen antamaan eläkelaitokselle tietoja siten kuin 141 §:ssä säädetään.

Jos maatalousyrittäjä on laiminlyönyt tämän lain mukaisen vakuutuksen ottamisen, eläkelaitoksen on kehotettava maatalousyrittäjää korjaamaan laiminlyöntinsä. Jos maatalousyrittäjä ei eläkelaitoksen asettamassa määräajassa korjaa laiminlyöntiään, eläkelaitos vakuuttaa maatalousyrittäjän tämän lain mukaisesti (*pakkovakuuttaminen*).

Kun maatalousyrittäjä pakkovakuutetaan, vakuutuksen alkamiseen ja eläkeoikeuteen takautuvalta ajalta sovelletaan, mitä 10 §:n 2 momentissa säädetään. Pakkovakuuttamisen yhteydessä eläkelaitos vahvistaa maatalousyrittäjälle työtulon hankitun selvityksen tai sen puuttuessa arvion perusteella ja perii työeläkevakuutusmaksun. Työtulo vahvistetaan maatalousyrittäjätoiminnan alkamisesta lukien, ei kuitenkaan pakkovakuuttamista aikaisemmalta ajalta.

Kun eläkelaitos vakuuttaa maatalousyrittäjän 2 momentin perusteella, maatalousyrittäjä on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksun siten kuin 24 §:ssä säädetään.

23 §

Ryhmähenkivakuutusmaksu

Tässä pykälässä tarkoitettuun vakuutusmaksuun sovelletaan myös, mitä 22 §:n mukaisesta työeläkevakuutusmaksusta säädetään 25–30 §:ssä.

24 §

Laiminlyöntimaksu

Maatalousyrittäjä, joka ei ota työeläkevakuutusta kuuden kuukauden kuluessa vakuuttamisvelvollisuuden alkamisesta lukien, on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksun, joka on enintään yhtä suuri kuin laiminlyöntiajalta maksettava työeläkevakuutusmaksu. Laiminlyöntimaksua määrittäessä otetaan huomioon laiminlyöntiajan pituus, laiminlyönnin toistuvuus, laiminlyönnin tahallisuus, laiminlyöntiajan työeläkevakuutusmaksu ja laiminlyöntiajan työtulo.

Jos eläkelaitos katsoo, että maatalousyrittäjä on laiminlyönyt tämän lain mukaisen eläketurvan järjestämisen, sen on tehtävä Valtiokonttorille hakemus laiminlyöntimaksun määräämisestä. Valtiokonttori ratkaisee päätöksellään, onko maatalousyrittäjä laiminlyönyt tämän lain mukaisen eläketurvan järjestämisen ja määrää laiminlyöntimaksun, joka suoritetaan laiminlyöntimaksun määräämistä koskevan hakemuksen tehneelle eläkelaitokselle. Eläkelaitos vastaa laiminlyöntimaksun perinnästä. Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä eläkelaitokselle maksetun laiminlyöntimaksun sekä laiminlyöntimaksuun liittyvien kulujen käsittelystä eläkelaitoksessa.

Eläkelaitos voi jättää 2 momentin mukaisen hakemuksen tekemättä, jos laiminlyöntiä ei voida pitää tahallisena ja laiminlyöntimaksun arvioitu määrä on enintään 215,98 euroa tai eläketurvan järjestämiseen velvollinen on toiminnallaan osoittanut, että ei ole pyrkinyt välttämään vakuuttamisvelvollisuuttaan. Valtiokonttori jättää laiminlyöntimaksun kokonaan tai osittain määräämättä, jos laiminlyöntiä ei voida pitää tahallisena ja laiminlyöntimaksun määrääminen olisi 1 momentissa mainitut seikat huomioon ottaen tai muusta erityisestä syystä kohtuutonta.

Mitä tässä laissa säädetään päätöksen tiedoksiannosta 90 §:n 3 momentissa, työeläkevakuutusmaksun viivästyskorosta 25 §:ssä, maatalousyrittäjän vastuusta työeläkevakuutusmaksusta 26 §:n 1 momentissa, työeläkevakuutusmaksun perinnän keskeyttämisestä 27 §:ssä, työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuudesta 28 §:ssä, muutoksen hakemisesta 103 §:ssä, muutoksenhakuajasta 105 §:ssä, maksuunpanoa koskevasta perustevalituksesta 106 §:ssä, valituskirjelmän jättämisestä 107 §:ssä, päätöksen oikaisusta muutoksenhaun yhteydessä 108 §:ssä, väliaikaisesta päätöksestä 109 §:ssä, muutoksenhakuajan jälkeen tulleesta valituksesta 110 §:ssä, päätöksen täytäntöönpanosta 111 §:n 2 momentissa ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta 113 §:ssä, sovelletaan myös laiminlyöntimaksua koskevassa asiassa.

Eläkelaitoksen on maksuunpantava Valtiokonttorin määräämä laiminlyöntimaksu viivymättä sitä koskevan päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Eläkelaitoksen on perittävä laiminlyöntimaksu maksuunpanovuotta välittömästi seuraavan viiden kalenterivuoden kuluessa, tai oikeus sen saamiseen vanhentuu.

28 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu viivästyskorokoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Näiden saatavien perinnästä säädetään verojen ja

maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Saatavien perinnästä säädetään lisäksi saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999).

97 §

Maksamatta jääneiden vakuutusmaksujen ja laiminlyöntimaksun vähentäminen eläkkeestä

Eläkkeensaajan maksamatta jääneet tämän lain mukaiset työeläkevakuutusmaksut, 12 §:n 4 momentissa ja 24 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu ja maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitettu pakollisen vakuutuksen vakuutusmaksu ja mainitun lain mukainen laiminlyöntimaksu voidaan viivästyskorkeineen vähentää hänen tässä laissa tarkoitettua maatalousyrittäjätoiminnasta karttuneesta eläkkeestä sekä tämän lain mukaisesta tulevan ajan eläkkeestä. Eläkkeestä ei voida kuitenkaan vähentää sellaisia tämän lain tai maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilain mukaisia maksamattomia vakuutusmaksuja, joita peritään eläkkeensaajalta tämän lain 26 §:n 2 momentin nojalla.

143 §

Eläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen oikeus saada tietoja tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanemiseksi

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

- 1) Verohallinnolta ja maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa (284/2008) tarkoitettulta rekisteriviranomaiselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa; ja
- 2) Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetussa laissa (1048/2016) ja kalastuslaissa (379/2015) tarkoitettulta viranomaiselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Eläketurvakeskuksella ja eläkelaitoksella on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot maksutta, jos ne on tarkoitettu käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi. Muussa tapauksessa tietojen pyytäjän on Verohallinnon vaatimuksesta maksettava tietojen antamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada paliskunnilta ja paliskuntain yhdistykseltä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa. Nämä tiedot on annettava eläkelaitokselle vuosittain poronhoitovuoden päätyttyä siten kuin eläkelaitos tarkemmin määrää. Eläketurvakeskuksella ja eläkelaitoksella on oikeus tarvittaessa muulloinkin saada näitä tietoja paliskunnilta ja paliskuntain yhdistykseltä.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada valvontatehtävän toimeenpanemiseksi välttämättömät tiedot joukkotietona 1 ja 3 momentissa säädetyiltä tahoilta, vaikka se ei olisi tietopyynnössään yksilöinyt valvontakäsittelyyn otettavia yrityksiä ja maatalousyrittäjiä, vaikka valvontakäsittely ei olisi vielä vireillä ja vaikka verotusta ei olisi vielä vahvistettu. Valvontatehtävän toimeenpanoa varten eläkelaitoksella on oikeus yhdistää ja käsitellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja. Yhdistettyjä tietoja voidaan säilyttää viisi vuotta, kuitenkin enintään valvontakäsittelyn päättymiseen saakka. Yhdistettyjä tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja saa hakea teknisen käyttöyhteyden avulla tai muuten sähköisesti ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

1271/2018

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Laiminlyöntimaksua koskevia säännöksiä sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2020 ja sen jälkeen tapahtuneisiin laiminlyönteihin. Tätä edeltävältä ajalta eläketurvan järjestämisen laiminlyöntiin ja laiminlyöntikorotukseen sovelletaan maatalousyrittäjän eläkelakia sellaisena kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2018.

Tämän lain 97 §:n 1 momenttia sovelletaan kuitenkin myös ennen 1 päivänä tammikuuta 2020 tapahtuneen laiminlyönnin perusteella määrättyyn laiminlyöntikorotukseen.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila